

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE I EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY
ZASTĘPCZEJ W POWIECIE CIECHANOWSKIM
ORAZ
REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW
ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE
za 2017 rok**

CIECHANÓW, MARZEC 2018 r.

	Strony
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.	- 4
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych, głównie w zakresie:	
1) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 4
2) umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 5
3) prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;	- 5
4) przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomocy w ich integracji ze środowiskiem;	- 6
5) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu;	- 7
6) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów;	- 7
7) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;	- 7
8) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa;	- 8
9) podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 8
3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej), głównie w zakresie:	- 8
1) instytucjonalnej pieczy zastępczej;	- 9-10
2) rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:	
a) prowadzenia naboru i kwalifikowania oraz szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;	- 10-11
b) prowadzenia rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji;	- 11
c) zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia;	- 11-12
d) wyznaczania i organizowania pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;	- 12-13
e) przyznawania i wypłacania świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;	-14-16
f) zawierania porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu.	-16-17
3) udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze	- 17-18

4. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:	- 18
a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,	- 18-22
b) realizacja innych programów finansowanych ze środków PFRON	- 22-25
5. Realizacja projektów unijnych	- 25
6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	- 26
1) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności,	- 26-29
2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	- 30
3) wydawanie karty parkingowej,	- 30
4) podsumowanie orzecznictwa	- 30-31
7. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego	- 32

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie m. in.: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 79/2012 z dnia 14 czerwca 2012 roku.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w tut. Centrum zatrudnionych było 20 pełnoetatowych pracowników. Wśród nich 18 to pracownicy Centrum, w tym 4 w Zespole ds. pieczy zastępczej oraz 2 osoby w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie funkcjonującym w strukturze Centrum. Spośród zatrudnionych pracowników: 20 posiada wykształcenie wyższe (13 osób z tytułem magistra oraz 6 osób ukończyło studia zawodowe) i 1 policealne. Specjalizację organizatora pomocy społecznej posiadają 3 osoby.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych.

1) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie jest w nich **285 miejsc**. Dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 105 miejsc. Dla osób przewlekle psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 180 miejsc. Zgodnie z Uchwałą Nr 2/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. DPS w Ciechanowie, ul. Krucza 32 zmieniono przeznaczenie Domu – dla osób przewlekle psychicznie chorych z wygasającymi miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych.

* Wg stanu na 31 grudnia 2017 r. w obu domach przebywało **289 mieszkańców** (DPS „Kombatant” 108 osób, DPS ul. Krucza 181 mieszkańców). Mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Od stycznia do grudnia 2017 r. w obu domach umieszczono **41** osób.

Domy pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego funkcjonują na dobrym poziomie. Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców. Dostępność działań opiekuńczych i rehabilitacyjnych funkcjonuje na poziomie standardowych kryteriów.

Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu. Odzwierciedleniem poziomu zapewnienia usług opiekuńczych są również składane do tutejszego Centrum przez oba domy comiesięczne meldunki z realizacji zadań opiekuńczych oraz informacje dotyczące ważniejszych uroczystości, spotkań w domach, organizowanych dla mieszkańców.

2) w zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Kierownik PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty jedynie decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2017 r. w DPS „Kombatant” - 3.520,00 zł.; w DPS Krucza 32 – 3.268,00 zł.).

* W 2017 r. tutaj Centrum wydało **41 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (**22 do DPS „Kombatant” i 19 do DPS Krucza 32**). Głównie są to osoby pochodzące z Miasta Torunia (12), z terenu Miasta Stołecznego Warszawy (8) oraz z powiatu ciechanowskiego (7).

3) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego. Obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski i przeznaczony jest dla **30** osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (liczba miejsc zwiększona od 01 września 2016 r.). Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników. Na dzień 31 grudnia 2017 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka wyniosła **34** osoby.

* Centrum prowadzi obserwację zakresu i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia. Miesięczne sprawozdania z działalności Ośrodka składane do Centrum świadczą o stosowaniu różnych form aktywizujących uczestników.

W placówce tej organizowana jest między innymi: terapia zajęciowa, imprezy sportowo - kulturalne, treningi umiejętności społecznych, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dla uczestników są organizowane wycieczki, wspólne ogniska, dyskoteki. Ośrodek angażuje do współpracy rodziców i członków rodzin. Udział ich jest widoczny w organizowanych spotkaniach, uroczystościach. Prowadzone są także zajęcia oparte na wsparciu i samopomocy. Ośrodek Wsparcia współpracuje z lokalnymi samorządami, placówkami pomocy społecznej i wieloma instytucjami lokalnymi.

* Centrum prowadzi kwalifikację i kieruje osoby ubiegające się o korzystanie z usług Ośrodka. W 2017 r. Centrum wydało **35 decyzji kierujących** do Ośrodka Wsparcia. Dotyczyły one osób już korzystających z usług Ośrodka. Ponadto wydano 6 decyzji o zmianie odpłatności za pobyt w Ośrodku Wsparcia w związku ze zmianą sytuacji dochodowej osoby.

4) w zakresie przyznawania pomocy na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz ich integrację ze środowiskiem:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki pomocy społecznej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców lub najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielnienia wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

Usamodzielniani wychowankowie placówek najczęściej jako opiekuna usamodzielnienia wyznaczają wychowawców zatrudnionych w placówce lub pracownika socjalnego tut. Centrum. Procesem usamodzielnienia w 2017 roku ogółem objętych było **6** wychowanków z następujących placówek:

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2017 r.

Forma pomocy	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy					Ogółem:
	Warszawa	Kraków	Puławy	Łódź	Goniądz	
Usamodzielnienia	0	1	0	1	0	2
Kontynuacja nauki	2	1	1	1	1	6
Pomoc rzeczowa	0	0	0	0	0	0

Wychowankowie w/w placówek otrzymali **63 świadczenia na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 32.162,52 zł.**

Pomoc jednorazową na usamodzielnienie otrzymało 2 wychowanków na łączną kwotę 6.888,00 zł.

Pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej nie otrzymał żaden wychowanek. Pomoc jednorazowa oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej wypłacana jest zazwyczaj po ukończeniu przez wychowanka procesu edukacyjnego. W uzasadnionych przypadkach pomoc może zostać wypłacona w trakcie trwania nauki.

5) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* W 2017 roku Centrum zorganizowało dwa szkolenie dla kierowników i pracowników ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego i powiatów ościennych - współfinansowane przez ich uczestników, a które dotyczyło: zmian w ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz innych ustaw związanych ze świadczeniami opiekuńczymi.

* Kadra Centrum w 2017 roku skorzystała z **13 szkoleń**. Dotyczyły one między innymi: pieczy zastępczej, pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, narkotyków i dopalaczy, dziecka i rodziny, realizacji projektów unijnych, Programu „Aktywny Samorząd” oraz wydatkowania środków PFRON, zamówień publicznych, dokumentacji ZUS, Programu Płatnik oraz podatku dochodowego. Organizatorami były m. in.: Towarzystwo Nasz Dom w Warszawie; Pracownia Badań Społecznych w Krakowie, Fundacja Dziecko i Rodzina, Ośrodek Adopcyjny w Ciechanowie, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie, Centrum Doskonalenia Kadr „EM-KA”, PROBIZ Centrum Biznesu, Ośrodek Szkolenia EDYTOR. Ogółem w tych szkoleniach uczestniczyło **22 pracowników** Centrum.

6) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów:

* W miesiącu lutym 2017 r. opracowano Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, zawierające również informację z pieczy zastępczej.

* W miesiącu marcu i kwietniu 2017 r. przygotowano Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2016 dla powiatu ciechanowskiego, która została przedstawiona Radzie Powiatu Ciechanowskiego w kwietniu 2017 r. i do której nie wniesiono uwag.

* W dniu 28 listopada 2016 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr V/18/98/2016 uchwaliła Powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 – 2026. Strategia jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb będzie uaktualniana.

7) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na łamach lokalnej prasy. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ulotki dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum.

* Kierownik Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu, posiedzeniach Komisji Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia. Udzielano również wywiadów dotyczących zadań realizowanych przez Centrum w Katolickim Radiu Diecezji Płockiej w Ciechanowie oraz lokalnej prasie.

8) w zakresie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa:

* Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego odbywa się w ramach Punkt konsultacji specjalistycznej. W 2017 r. Centrum prowadziło Punkt ze środków własnych Powiatu oraz środków UE (poradnictwo prawne), a dyżurowali w nim i bezpłatnych porad udzielali: psycholog i prawnik oraz terapeuta rodzinny. Łącznie z Punktu w okresie 12 miesięcy skorzystało **628 osób**, w tym z porad prawnika – 298, psychologa – 154 oraz z terapii rodzinnej 176.

9) w zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

* W powiecie ciechanowskim został opracowany i zatwierdzony uchwałą Nr V/19/107/2016 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 grudnia 2016 roku – Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2017 – 2022;

* W ramach podejmowanych działań w 2017 r. mających na celu przeciwdziałanie przemocy na bieżąco udostępnione są w siedzibie tut. Centrum ulotki zamieszczone na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości „Karta praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie”, „Dziecko a przemoc w rodzinie” opracowaną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Informator „Przemoc a alkohol – co warto wiedzieć” otrzymanego z Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;

* W czerwcu 2017 r. przeprowadzono przy pomocy pracowników socjalnych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego oraz kuratorów z Kuratorskiej Służby Sądowej monitoring wśród 21 uczestników Programu oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, którzy go ukończyli w latach 2014 – 2016. W 2017 r. Program ten nie był realizowany przez tut. Centrum ze względu na ogromne problemy z rekrutacją uczestników do tego Programu, a następnie z zapewnieniem ich uczestnictwa na zajęciach. Z tego powodu zrezygnowano z jego realizacji także w 2018 r.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora pieczy zastępczej).

Zgodnie z obowiązującą od 01 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z wyznaczeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie na organizatora pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim tut. Centrum realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. _W związku z tym w strukturze Centrum wydzielono Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz wieloosobowe stanowisko ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które zajmują się wykonywaniem zadań z tego zakresu.

1) w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej:

***Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.**

Placówka powstała z dniem 01 kwietnia 2005 r. na podstawie uchwały Nr II/50/405/05 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 lutego 2005 r., po przekształceniu Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gołotczyźnie. Uchwałą Nr 140/2010 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 14 grudnia 2010 roku przekształcono od dnia 01 stycznia 2011 r. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Wielofunkcyjną w Gołotczyźnie w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Socjalizacyjną w Gołotczyźnie. W styczniu 2011 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję zezwalającą powiatowi ciechanowskiemu na prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie na czas nieokreślony. Decyzja powyższa stwierdza, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Gołotczyźnie spełnia wymagane prawem standardy.

W uchwalonym Uchwałą Nr 171/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 grudnia 2012 r. Regulaminie Organizacyjnym Placówki ustalono liczbę miejsc na **30**. Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w 2017 r. wynosił **4.818,00 zł**.

W 2017 r. wydano 2 skierowania (5 dzieci) do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie, w tym 2 dzieci z powiatu ciechanowskiego oraz 3 dzieci z powiatu płońskiego. Na dzień 31 grudnia 2017 r. w Placówce – przebywało 26 dzieci (11 dziewcząt oraz 15 chłopców). Wszyscy wychowankowie przebywają w tej placówce na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego i są objęci działaniami socjalizacyjnymi.

Przeważają w niej dzieci w przedziale wiekowym 11-15 lat -15 dzieci oraz w grupie 16-18 lat - 8. W grupie wiekowej 7–10 lat było tylko 1 dziecko oraz powyżej 18 r. ż. – 2 osoby. Większość wychowanków Placówki to sieroty społeczne – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Dzieci w Placówce pochodzą z powiatu ciechanowskiego oraz powiatu sierpeckiego i płońskiego, co obrazuje poniższa tabela.

Dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w/g powiatów na dzień 31.12.2017 r.

Powiat	Ciechanowski	Sierpecki	Płoński	Razem
Liczba dzieci	20	3	3	26

Spośród 26 wychowanków: 20 pochodzi z powiatu ciechanowskiego, w tym 6 z Miasta Ciechanów.

Wychowankowie Placówki Opiek.-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie z powiatu ciechanowskiego w/g miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2017 r.

M. Ciechanów	MiG Głinojeck	G. Gołymin	G. Grudusk	G. Opinogóra	G. .Sońsk	Razem:
6	1	5	1	3	4	20

* Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej uczestniczy w wydatkach przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2017 roku – 5 gmin (Miasto Ciechanów, Miasto i Gmina Glinojeczek oraz Gminy: Gołymin, Regimin i Sońsk) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły koszty pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ogółem była to kwota: **392.598,27 zł.**

* W ciągu 2017 r. w Placówce odbyły się 2 posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. okresowa ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W posiedzeniach Zespołu udział wzięli pracownicy placówek, przedstawiciele sądów z powiatów, z których pochodzą dzieci, policji, powiatowych centrów pomocy rodzinie właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka i szkół.

2) w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej:

a) prowadzenie naboru i kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej:

* Centrum jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Centrum www.pcpr-ciechanow.pl jest zamieszczone ogłoszenie dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Także w siedzibie PCPR jest udostępniana ulotka o poszukiwaniu ww. rodzin, a Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie podczas audycji radiowych w Katolickim Radio Diecezji Płockiej w Ciechanowie propaguje rodzicielstwo zastępcze;

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć:

- rodziny niezawodowe: 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe 65 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - 75 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych.

* Pracownicy Centrum prowadzili szkolenia na podstawie Programu Szkoleniowego „Rodzina Plus” zatwierdzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją Nr 14/2015/RZ z dnia 01 czerwca 2015 r. dot. szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej. W 2017 r. zostały przeszkolone 4 osoby - 2 małżeństwa na rodziny niezawodowe.

* W Centrum działa Zespół kwalifikujący kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej powołany Zarządzeniem Nr 20/2012 Kierownik PCPR z dnia 25 października 2012 r. do którego zadań należy: dokonywanie analizy dokumentacji i wydanie oceny, czy osoby kandydujące spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ocena ich predyspozycji; przygotowanie opinii

w sprawie skierowania lub odmowy skierowania na szkolenie oraz ich kwalifikowanie przed wydaniem zaświadczenia kwalifikacyjnego.

W 2017 r. zgłosiło się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 9 osób, tj. 3 małżeństwa, 2 osoby w związku partnerskim oraz 1 osoba samotna. Tylko u 1 małżeństwa i 1 osoby samotnej zgodnie z postanowieniem Sądu umieszczono po 1 dziecku i zobowiązano do odbycia szkolenia i uzyskania kwalifikacji.

W 2017 r. Zespół zebrał się 4 razy i wydał:

- 2 opinie dot. skierowania na szkolenie dla 4 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej;

- 2 opinie dot. zakwalifikowania 4 osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej po odbyciu szkolenia i praktyce w rodzinach zawodowych i tym osobom wydano zaświadczenie kwalifikacyjne;

- 3 opinie o odmowie skierowania dla 5 osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej na szkolenie i prowadzenia wobec nich dalszej procedury kwalifikacyjnej.

* W październiku 2018 r. opracowano procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w powiecie ciechanowskim i Zarządzeniem Nr 6/2017 Kierownika PCPR z dnia 30 października 2017 r. została ona z dniem 01 stycznia 2018 r. wprowadzona w życie.

b) prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji:

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tut. Centrum od 01 stycznia 2012 r. prowadzi rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W rejestrze tym na dzień 31 grudnia 2017 r. figurowało **45 osoby**, w tym 18 małżeństw oraz 9 osób samotnych. Łącznie **27 rodzin**.

* W rejestrze osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej pozostają 2 osoby, które odbyły szkolenia i otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne, ale odmawiają umieszczenia w nich dzieci oraz 4 osoby – 2 małżeństwa, w tym 1 w którym zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego jest umieszczone 1 dziecko oraz 1, które oczekuje na przyjęcie dziecka.

* Ww. rejestry są na bieżąco uzupełniane, w tym między innymi o zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (aktualne zaświadczenia były przedstawiane w ubiegłym roku) i przekazywane do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

c) zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia:

* Przez cały 2017 r. prowadzono **grupe wsparcia** dla rodzin zastępczych w formie comiesięcznych spotkań. Rodziny zastępcze korzystają także z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej oraz zatrudnionego w pieczy zastępczej terapeuty rodzinnego, który prowadzi z nimi oraz wychowankami terapię rodzinną.

* W 2017 r. w ramach ustawowego zapisu dot. diagnozowania pod kątem psychofizycznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zatrudniony w PCPR psycholog przeprowadził **13** badań psychologicznych i opracował diagnozy. Ponadto przygotował **8 opinii** (dla 14 osób z 8 rodzin) o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz przygotował opinię dla 9 osób (5 rodzin) kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej. Jednocześnie udzielał wsparcia psychologicznego rodzinom zastępczym i dzieciom w nich umieszczonym z terenu powiatu. Cyklicznie objął pomocą 31 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodziców zastępczych.

* Tut. Centrum wspiera działalność Ciechanowskiego Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Rodzina”, działającego na terenie powiatu w powiecie ciechanowskim, które również organizuje cykliczne spotkania oraz podejmuje inicjatywy na rzecz rodzicielstwa zastępczego i organizuje spotkania integrujące środowisko rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

d) wyznaczanie i organizowanie pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

* w zespole ds. pieczy zastępczej jest zatrudnionych 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pracują w ramach zadaniowego czasu pracy (do 13.10.2017 r. – 5 – pracownik rozwiązał umowę o pracę na mocy porozumienia stron). Na wynagrodzenia koordynatorów tut. Centrum złożyło ofertę do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017. Po pozytywnym rozpatrzeniu oferty i podpisaniu stosownej umowy Powiat ciechanowski otrzymał dotację w wysokości 91.212,00 zł, ale po rozwiązaniu umowy o pracę z jednym z koordynatorów - aneksowano umowę i ostatecznie otrzymano **84.269,00 zł**, co pokryło 66,0% kosztów wynagrodzenia koordynatorów.

Łącznie w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. pomocą i wsparciem koordynatorów było objętych **76 rodzin zastępczych**, w których przebywało **119 dzieci**. Na koniec 2017 r. pod opieką koordynatorów było 67 rodzin, w których przebywało 99 dzieci. Większość z tych rodzin, to rodziny spokrewnione – **45**, co stanowiło 67,2% ogółu lub niezawodowe – **14**, co stanowi 20,9% ogółu rodzin oraz **8** zawodowych rodzin zastępczych, co stanowi 11,9% ogółu;

* Każda z ww. rodzin wyraziła zgodę na wsparcie koordynatora i jego wizyty w miejscu zamieszkania rodziny, (co najmniej 1 wizyta w miesiącu u danej rodziny). Ponieważ wizyty koordynatorów nie były zapowiadane, w nie zawsze udawało się wejść w środowisko z powodu nieobecności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. W miarę zgłaszanych przez rodziny zastępcze potrzeb lub problemów - częstotliwość wizyt zwiększała się. Jednocześnie w omawianym okresie koordynatorzy odbyli również wizyty w innych środowiskach ściśle związanych z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich wychowanków, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, kuratorzy sądowi, policja, placówki służby zdrowia i inne. Najczęściej nawiązywano kontakt ze szkołami oraz ośrodkami pomocy społecznej.

Koordynatorzy przez cały 2017 r.: **907 razy** odwiedzili powierzone im rodziny (przeciętnie każdy z nich miesięcznie był w 19-21 rodzinach); podejmowali **122 próby** wejścia w środowisko; przeprowadzili **313 rozmów z pedagogami lub wychowawcami** oraz **220**

rozmów z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego, a także przeprowadzali rozmowy z kuratorami sądowymi, policjantami, pracownikami służby zdrowia. Pod opieką 1 koordynatora było w 2017 r. ok. **17 – 18 rodzin zastępczych** (zgodnie art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych);

* Podczas wizyt w środowiskach rodzin zastępczych zaobserwowano głównie następujące problemy: kłopoty i trudności dzieci w nauce, niechęć do chodzenia do szkoły i nie realizowanie obowiązku szkolnego, nieumiejętność porozumienia się dzieci z opiekunami i nie radzenie sobie rodzin zastępczych z problemami wychowawczymi z wychowankami, niezadowolające kontakty z rówieśnikami, brak kontaktów lub destrukcyjny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, problemy emocjonalne występujące zarówno u dzieci jak i rodzin zastępczych. Do rzadziej zgłaszanych koordynatorom przypadków było: stosowanie używek, kradzieże, agresja wychowanków, wagary oraz brak powrotu do domu o ustalonej godzinie.

* W ramach pomocy rodzinom zastępczym i rozwiązywania ww. problemów koordynatorzy przeprowadzali rozmowy motywujące, edukację w zakresie podstawowych umiejętności interpersonalnych, prowadzono mediację pomiędzy członkami rodziny, nawiązywano kontakty z instytucjami oraz proponowano korzystanie z pomocy i porad specjalistycznych w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej przy tut. Centrum.

* W ramach zapewniania opieki i wychowania dzieciom w rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR współpracuje z innymi PCPR i placówkami, z sędziami i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, Policją, Ośrodkiem Adopcyjnym w Ciechanowie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym i innymi instytucjami. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny z MOPS w Ciechanowie, M-GOPS w Głinojecku oraz wszystkimi gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

* Zgodnie z art. 129-131 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W związku z tym Zarządzeniem Nr 15/2014 Kierownika PCPR z dnia 30 grudnia 2014 r. powołano Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego. W skład ww. Zespołu wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, starszy specjalista pracy socjalnej oraz koordynator Zespołu ds. pieczy zastępczej. W 2017 r. odbyło się **13** posiedzeń Zespołu w trakcie których dokonano oceny **202** dzieci w **138 rodzinach**, a brało w nich udział poza stałym składem Zespołu – **352** osób, w tym: rodzice zastępczy i biologiczni, przedstawiciele Sądu Rodzinnego, Policji, Ośrodka Adopcyjnego w Ciechanowie oraz ops i szkół.

W wyniku prac Zespołu sformułowano do Sądu Rodzinnego **6** wniosków, w tym **5** o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców, którzy nie interesują się dziećmi i nie podejmują współpracy z ops mającej na celu powrót dzieci do rodziny oraz 1 wniosek o zawieszenie władzy rodzicielskiej ze względu na pobyt rodzica biologicznego w zakładzie karnym.

e) przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

* Na dzień 31 grudnia 2017 r. w powiecie ciechanowskim rodzin zastępczych było **88**, w których przebywało **128**. Wśród nich **59** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, **21** niezawodowe oraz **8** zawodowych, w tym: **2** rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, **5** zawodowe i **1** specjalistyczna.

W ciągu całego 2017 r. **95** rodzin zastępczych zapewniało opiekę ogółem dla **149** dzieciom. W **64** rodzinach zastępczych **spokrewnionych z dzieckiem** przebywało **92** dzieci, z tego w: 42 rodzinach było po jednym dziecku, 18 rodzinach po dwoje dzieci, 3 rodzinach troje i 1 rodzinie - pięcioro. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 7 dzieci to sieroty zupełne, 34 to półsieroty, a pozostałe 51 to sieroty społeczne.

W pozostałych rodzinach zastępczych:

- **23 niezawodowych** - przebywało **28** dzieci, spośród tych dzieci: 4 dzieci to sieroty zupełne, 7 to półsieroty, a 17 to sieroty społeczne;
- **5 zawodowych** rodzinach zastępczych - przebywało **20** dzieci, z tego 2 to sieroty zupełne, 11 półsieroty oraz 7 dzieci to sieroty społeczne;
- **2 zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego** przebywało **5** dzieci, które są sierotami społecznymi;
- **1** zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej przebywało **4** dzieci, które są sierotami społecznymi.

* W 2017 roku utworzonych zostało **10 nowych rodzin zastępczych**, w tym: **8** spokrewnionych, w których opieką objęto 9 dzieci oraz **2** rodzin zastępczych niezawodowych, w których było 3 dzieci. W okresie 12 miesięcy 2017 r. umieszczono również **5** dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych. Łącznie w 2017 r. umieszczono **17** dzieci.

* Jednocześnie w trakcie 12 miesięcy 2017 r. - **7 rodzin zastępczych zostało rozwiązanych**, w tym: **5** spokrewnionych i **2** niezawodowych z 10 dzieci.

Łącznie w 2017 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło **21** dzieci, których: 2 dzieci wróciło do matek biologicznych po ukończeniu przez nie 18 r. ż.; 1 dziecko do ojca biologicznego; 5 do adopcji, 1 dziecko wraz z rodziną przeniosło się do innego powiatu; 2 dzieci trafiło do Placówki, 1 dziecko trafiło do rodziny zastępczej na terenie innego powiatu oraz 1 dziecko umieszczono w MOW i 9 usamodzielniało się.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego – na dzień 31.12.2017 r. (objęte świadczeniami)

Gmina	m. Ciechanów	mig. Głinojeck	g. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Regimin	g. Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	46	8	8	2	2	9	2	1	10	88

Liczba dzieci w tych rodzinach	61	12	14	3	2	19	3	1	13	128
---------------------------------------	----	----	----	---	---	----	---	---	----	------------

W 2017 r. w 13 rodzinach zastępczych na terenie powiatu przebywało **21 dzieci** z terenu innych 13 powiatów oraz 1 dziecko cudzoziemskie. Jednocześnie na terenie innych powiatów przebywało w 7 rodzinach zastępczych - **12 dzieci** z powiatu ciechanowskiego.

* Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2017 roku za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – 8 gmin z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiło wydatki w wysokości 10%, 30% i 50% kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Ogółem była to kwota: **265.786,37 zł.**

* Centrum realizowało zadania w zakresie przyznawania i wypłacania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niej przebywającego oraz innych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ogółem w okresie w 2017 r. Centrum udzieliło **1.690 świadczeń na kwotę 1.351.500,71 zł**, w tym:

- miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka – **1.565** świadczeń na łączną kwotę – **1.286.774,52 zł**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **822,22 zł**;

- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (5 rodzin – 7 dzieci) – **7** świadczeń na kwotę **3.500,00 zł**;

- świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego (7 rodzin) – **23** świadczenia na kwotę **45.426,19 zł**;

- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzaniem niezbędnych remontów (4 rodziny) – **4** świadczenia na kwotę **2.000,00 zł**;

- jednorazowych dot. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w rodzinie zastępczej (26 rodzin – 44 dzieci) – **44** świadczeń na kwotę **4.400,00 zł**;

- dodatki z tytułu niepełnosprawności dziecka dla 4 dzieci – **47** świadczeń na kwotę **9.400,00 zł**;

* W ciągu 2017 r. w **2 zawodowych** rodzinach zastępczych pełniących funkcję **pogotowia rodzinnego** przebywało ogółem **5 dzieci**. Spośród tych dzieci: 1 dzieci trafiło do adopcji, a 4 dzieci nadal przebywa w pogotowiu rodzinnym. W **5 zawodowych** rodzinach zastępczych przebywało **20 dzieci**, natomiast w **1 specjalistycznej** zawodowej rodzinie zastępczej **4 dzieci**. Z ww. rodzin zawodowych 1 usamodzielniało się, 3 dzieci trafiło do adopcji; natomiast z rodziny zastępczej specjalistycznej – 1 dziecko usamodzielniało się i 1 trafiło do adopcji.

* Wydatki na **wynagrodzenie wraz z pochodnymi** dla zawodowych rodzin **zastępczych** o charakterze pogotowia rodzinnego, zawodowych rodzin zastępczych, a także specjalistycznej oraz osób do pomocy w pracach gospodarskich (zatrudnionych w 3 zawodowych rodzinach zastępczych, w których przebywa powyżej 3 dzieci) oraz 3 rodzinach pomocowych (gdzie przebywały dzieci z innych rodzin zawodowych, podczas czasowego niesprawowania opieki nad nimi w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni kalendarzowych) zgodnie z umowami-zlecenia wyniosły w 2017 roku – **304.067,00 zł.**

* Od 01 kwietnia 2016 r. zgodnie art. 80 ust. 1a ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej na każde umieszczone w rodzinie zastępczej dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje **dodatek wychowawczy** w wysokości świadczenia wychowawczego, tzw. 500+. W związku z tym po zebraniu stosownych oświadczeń i wniosków tut. Centrum w 2017 r. wydało 110 decyzji dot. przyznania tego dodatku. W ciągu 2017 r. wypłacono dla 76 rodzin zastępczych **1.195 świadczeń na kwotę 589.398,92 zł**. Ogółem powiat ciechanowski otrzymał na ten cel dotację celową w wysokości **595.293,00 zł**, z tego wydatkowano na ww. świadczenia i koszty obsługi – **595.292,92 zł** oraz zwrócono pozostającą kwotę w wysokości **0,08 zł**.

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej**. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym lub innymi dokumentami potwierdzającymi sytuację socjalno-bytową.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/11/66/2012 z dnia 30 stycznia 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości, bądź części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub dokumentów stwierdzających sytuację materialną, rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziny.

W 2017 r. toczyło się **10** postępowań dotyczących egzekwowania odpłatności od rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej i wydano **10** decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty. Wszczęte i toczące się postępowania dotyczą wszystkich rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zarówno w rodzinach zastępczych, jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Aktualnie w rejestrze rodziców figuruje **131 osób**.

Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązany dochodzić alimentów na rzecz dziecka przebywającego co najmniej rok w pieczy zastępczej. W 2017 roku tut. Kierownik Centrum wystąpił z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. W omawianym okresie złożono **5 pozwów na rzecz 7 małoletnich** dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

f) zawieranie porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu:

* Zgodnie z art. 191 ust. 1, pkt 1; ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem **w rodzinie zastępczej**, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

Powiat Ciechanowski zawarł porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z **13 powiatami**, z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: przasnyski – 1 dziecko, żuromiński – 1 dziecko, mławski – 2 dzieci, pułtuski – 1 dziecko, miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci, iławski – 2 dzieci, makowski – 1 dziecko, piotrków trybunalski – 1 dziecko, żorski – 3 dzieci, nidzicki – 4 dzieci, płoński – 1 dziecko, grodzisk mazowiecki – 1 dziecko, warszawski zachodni – 1 dziecko.

Inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Jest to **7 powiatów**: kutnowski – 1 dziecko, miński – 1 dziecko, ostrowski – 4 dzieci, nowodworski – 2 dzieci, toruński – 3 dzieci i warszawski – 1 dziecko. Jedno dziecko jest dzieckiem cudzoziemskim (Ukraina).

* Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w **placówce opiekuńczo-wychowawczej**. Określenie warunków pobytu dziecka oraz wysokość wydatków na opiekę i wychowanie następuje w drodze porozumienia między powiatami. W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W 2017 r. **9 dzieci** z powiatu ciechanowskiego przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 5 dzieci, Wioska Dziecięca Biłgoraj – 3 dzieci oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasze Dzieci” w Czernicach Borowych – 1 dziecko.

Jednocześnie Powiat Ciechanowski zawarł stosowne porozumienia z innymi powiatami dotyczące umieszczenia i ponoszenia odpłatności za dzieci z ich terenu w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Na dzień 31 grudnia 2017 r. był to powiat sierpecki – 3 dzieci, natomiast w styczniu 2018 r. stosowne porozumienie zawarł powiat płoński – 3 dzieci (ich pobyt w Placówce od 20.12.2017 r.).

3) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawczych:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców, czy najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem, wychowawcą placówki lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku wychowanków z rodzin zastępczych opiekunem procesu usamodzielniania - zaakceptowanym przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych najczęściej jako opiekuna wskazują wychowawcę z placówki, którą opuszczają lub pracownika socjalnego tut. Centrum.

* W 2017 roku ogółem **56** wychowanków realizowało proces usamodzielniania na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: **26** z instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz **30** z rodzinnej pieczy zastępczej. Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej w 2017 r. z terenu powiatu ciechanowskiego.

Liczba usamodzielnianych wychowanków z poszczególnych placówek oraz rodzin zastępczych w 2017 r.

Forma pomocy*	Placówka Socjalizacyjna Gotoczyszna	Dom Dziecka Sieborowice	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Czernice Borowe	Wioska Dziecięca SOS W Kraśniku	Wioska Dziecięca SOS W Biłgoraju	Rodziny zastępcze	Ogółem
Usamodzielnienia	5	0	0	0	1	5	11
Kontynuacja nauki	20	1	1	1	1	27	51
Pomoc rzeczowa	3	0	0	0	0	7	10

* jeden wychowanek mógł w trakcie procesu usamodzielnienia korzystać z dwóch lub trzech form pomocy.

W 2017 r. proces usamodzielnienia rozpoczęło **4 nowych** wychowanków z instytucjonalnych form pieczy zastępczej. Łącznie w 2017 r. - 24 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki - **180 świadczeń na ogólną kwotę 89.858,28 zł.**

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie w omawianym okresie otrzymało również **6 wychowanków z pieczy instytucjonalnej na łączną kwotę 27.200,00 zł.**

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymało **3 wychowanków z instytucjonalnej pieczy z na łączną kwotę 6.034,93 zł.**

W 2017 r. proces usamodzielnienia rozpoczęło również **9 nowych** wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.

Łącznie świadczenia na kontynuowanie nauki w omawianym okresie otrzymało **27 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej – 234 świadczenia na łączną kwotę 116.631,85 zł.**

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało **5 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na ogólną kwotę 21.032,00 zł.**

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymało **7 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 13.952,45 zł.**

4. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych - zadania dotyczą obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej. W powiecie ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań powiat ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W lutym 2017 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom

wojewódzkim i powiatowym oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2015 r. zmieniającego ww. rozporządzenie, ustalił wysokość środków dla powiatu ciechanowskiego w kwocie: **1.160.680,00 zł.**

Rada Powiatu uchwałą Nr V/22/120/2017 z dnia 27 marca 2017 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2017 r. Plan pozytywnie zaopiniowała Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Plan był we wrześniu 2017 r. modyfikowany poprzez wprowadzenie uchwałą Rady Powiatu Nr V/26/137/2017 z dnia 25 września 2017 roku zmian dotyczących alokacji środków pomiędzy obszarami rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Ostateczną wersję planu rzeczowo-finansowego środków PFRON Rada Powiatu Ciechanowskiego zaakceptowała uchwałą Nr V/28/166/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. Zgodnie z ww. planem kwota przeznaczona na **rehabilitację społeczną** została określona w wysokości **1.087.027,00 zł.**

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim działa jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Funkcjonuje on przy zakładzie pracy chronionej MUSI NOVUM Sp. z o.o. w Żyrardowie od połowy 1994 r. Warsztat ma siedzibę w Ciechanowie przy ul. Pułtuskiej 20 a. Działalność rehabilitacyjna warsztatu ujęta jest w programach rehabilitacyjnych i prowadzona w pięciu pracowniach: w dwóch pracowniach technik różnych, w pracowni rękodzieła artystycznego, w pracowni technicznej oraz w pracowni artystyczno-dziennikarskiej.

W warsztacie uczestniczy 30 osób, po 6 osób w każdej z pracowni. Uczestnicy to w większości mieszkańcy miasta Ciechanów – 18 osób; 12 osób ze wsi. Pod względem niepełnosprawności: 12 osób posiada znaczny stopień oraz 18 osób stopień umiarkowany. Spośród uczestników: 18 to kobiety oraz 12 mężczyzn. Średnia wieku uczestników - ok. 31 lat.

Dla każdego uczestnika opracowany jest przez Radę Programową "Indywidualny Program Rehabilitacyjny", czyli uczestnicy mają indywidualnie określony zakres usprawniania i usamodzielniania w ramach rehabilitacji społecznej, psychicznej i zawodowej. Szczególny nacisk kładzie się na realizację takich zadań jak: ćwiczenie zaradności osobistej, rozwijanie samodzielności społecznej, rozwijanie umiejętności niezbędnych we współżyciu, współdziałaniu i pracy oraz kształtowanie umiejętności wykonywania czynności określonych poprzez formy terapii zajęciowej. Z uczestnikami zajęć pracują oprócz terapeuty również psycholog oraz fizjoterapeuta.

Osoby niepełnosprawne uczestniczą w różnych formach rehabilitacji społecznej, wycieczkach, imprezach kulturalnych i okolicznościowych, spotkaniach towarzyskich. Te formy terapii ułatwia posiadanie przez warsztat własnego samochodu specjalistycznego. Dzięki niemu 9 osób dowożonych jest codziennie na zajęcia terapeutyczne - wszyscy są mieszkańcami terenów wiejskich naszego powiatu.

Działalność WTZ w 2017 roku współfinansowana była ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) i budżetu powiatu (10%). Preliminarz na 2017 r. ustalono w wysokości **533.200,- zł.**, PFRON przekazał kwotę **479.880,- zł.**, a powiat **53.320,- zł.**

Zgodnie z podpisaną w dniu 10 kwietnia 2017 r. umową pomiędzy MUSI NOVUM Sp. z o.o., a Powiatem środki przekazywane są w transzach po udokumentowaniu poniesionych wydatków określonych w umowie (energia, czynsz, woda, ogrzewanie eksploatacja samochodu). Rozliczenie środków PFRON odbywa się w okresach kwartalnych, warunkuje ono przekazanie zaliczki na kolejny okres. Warsztat uzyskuje również dodatkowe środki ze sprzedaży wykonanych prac. Przeznaczone są one na integrację społeczną.

* W 2017 r. dofinansowanie ze środków PFRON **do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych było realizowane ze względu na ograniczone środki PFRON tylko dla osób do 16 lat albo w wieku do 24 lat uczących się i niepracujących bez względu na stopień niepełnosprawności.**

Do tut. Centrum wpłynęło 11 wniosków od osób niepełnosprawnych spełniających kryteria uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Wszystkim przyznano dofinansowanie. Ze środków PFRON wypłacono w łącznej wysokości 23.276,00 zł, z czego kwota: 13.966,00 zł dotyczyła 11 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, natomiast kwota: 9.310,00 zł. dotyczyła 11 opiekunów.

*** dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.**

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr V/28/166/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. określiła ostateczny limit środków na to zadanie w wysokości **311.331,00 zł dla dorosłych i 39.154,00 zł dla dzieci.**

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się już pierwszym kwartale 2017 r. Zainteresowanie wśród niepełnosprawnych tą formą pomocy było bardzo duże, do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie przeprowadzano liczne rozmowy telefoniczne.

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do 31 grudnia 2017 r. wpłynęło **1.099 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

Wnioskodawcy według miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	m. Ciechanów	śb Ciechanów	m. Głinojeck	g. Głinojeck	śb Gołymin	śb Grudusk	śb Ojrzeń	śb Opinogóra	śb Regimin	śb Sońsk	Razem*
Liczba osób dorosłych	288	32	3	15	18	13	17	16	22	37	461
Liczba dzieci	13	1	1	0	0	1	2	0	4	5	27
Razem:	301	33	4	15	18	14	19	16	26	42	488

* liczba wnioskodawców nie jest zgodna z liczbą złożonych wniosków, ponieważ 1 wnioskodawca może wielokrotnie ubiegać się o dofinansowanie.

Z zestawienia wynika, iż najwięcej osób zgłosiło się z miasta i gminy Ciechanów – 334. Dofinansowanie, podobnie jak w ub. latach dot. zakupu pieluchomajtek i cewników – 1.105, aparatów słuchowych - 117, obuwia ortopedycznego - 35, aparatów i protez kończyn – 11, materacy przeciwoleżynowych – 37, wózków inwalidzkich - 23, balkoników i kul do chodzenia – 29, protez piersi – 7, szkieł okularowych – 16, peruk – 3, pionizatorów – 2 i innych. W 2017 r. wypłacono ze środków PFRON dofinansowanie w wysokości **350.482,15 zł**, z czego **311.328,53 zł** dotyczyło **461 osób dorosłych**, natomiast kwota **39.153,62 zł** to wsparcie dla **27 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej** z terenu powiatu ciechanowskiego.

*** Sprzęt rehabilitacyjny.**

Określony na 2017 rok limit środków na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny to kwota 19.654,00 zł dla osób dorosłych i 2.098,00 zł dla dzieci i młodzieży. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Kierownika PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 80% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 20% własnych środków. W 2017 r. udzielono dofinansowań **16 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **21.752,00 zł**, w tym: **13 dorosłym** na kwotę **19.654,00 zł** i **3 dzieciom** na kwotę **2.098,00 zł**.

*** Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Wnioski dot. **likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się** rozpatrywane są przez Komisję ds. opiniowania wniosków. Opiniowanie wniosków dot. likwidacji barier architektonicznych przez Komisję jest poprzedzone procedurami przygotowawczymi, przeprowadzonymi przez pracownika PCPR z udziałem inspektora ds. budowlanych Starostwa Powiatowego. Należą do nich: skompletowanie wniosku, wizja lokalna i ocena pod kątem warunków mieszkaniowych i zasadności wniosku w kontekście schorzenia i wynikających utrudnień w funkcjonowaniu. Po akceptacji wniosków przez Komisję dokonuje się weryfikacji kosztorysów ofertowych w oparciu o obmiary i przygotowuje umowę.

W 2017 r. w miesiącu kwietniu odbyło się jedno posiedzenie Komisji ds. opiniowania wniosków o udzielenie dofinansowania osobom fizycznym na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków PFRON. Na posiedzeniu tym zaopiniowano **26 wniosków**, które wpłynęły do tego czasu.

W zakresie barier architektonicznych zaopiniowano **9 wniosków** od niepełnosprawnych osób dorosłych oraz 1 niepełnosprawnego dziecka. Pozytywnie zaopiniowano **7 wniosków** dotyczących pomocy dla **6 dorosłych osób niepełnosprawnych i 1 niepełnosprawnego dziecka**.

W 2017 roku w ramach likwidacji barier udzielono pomocy na łączną kwotę **193.632,81 zł dla: 42 osób dorosłych niepełnosprawnych na kwotę 169.553,80 zł** oraz **dla 6 dzieci na kwotę 24.079,00 zł**. Zawarto **57 umów**, a zrealizowano **56 umów** dot.:

- barier architektonicznych – **7 umów** - 7 pomieszczeń sanitarno-higienicznych (łazienki, WC);

- barier technicznych – **33 umowy** (łóżka rehabilitacyjne, krzesło sanitarne, podnośnik elektryczny, kuchenka mikrofalowa, wózek toaletowo-prysznicowy, urządzenia umożliwiające samodzielne korzystanie z pomieszczeń sanitarno-higienicznych, np. siedziska prysznicowe, uchwyty, nasadki, kabiny prysznicowe);

- w komunikowaniu się – **7 umów** (komputery przenośne, telefon komórkowy).

Wśród zrealizowanych umów znajduje się 18 umów zawartych z mieszkańcami wsi na łączną kwotę 81.871,00 zł.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.**

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób

niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2017 r. zawarto **3 umowy** na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Łącznie na ten cel wydano **18.000,00 zł**. Z tej kwoty otrzymały: Towarzystwo Walki z Kalectwem - 6.000,00 zł; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 6.000,00 zł; Polski Związek Niewidomych – 6.000,00 zł.

Dzięki wsparciu organizacji pozarządowych w różnych imprezach turystyczno-rekreacyjnych wzięły udział **109 osób** (dzieci niepełnosprawne, dorosłe osoby niepełnosprawne, uprawnieni opiekunowie), w tym 26 osób to mieszkańcy wsi i 7 dzieci niepełnosprawnych.

Do końca listopada 2017 r. od **3 organizacji** pozarządowych wpłynęło **3 wnioski** na dofinansowanie z tego tytułu. Wszystkie spełniają kryteria udzielenia dofinansowania. Decyzje o udzieleniu pomocy wnioskodawcom zostaną podjęte dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2018 r.

* Zapatrzenie w **sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym** i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. W 2017 r. nie realizowano tego zadania, ze względu na brak zainteresowania uprawnionych podmiotów i jednostek.

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W 2017 roku tut. Centrum obsługiwało 5 posiedzeń Rady. W marcu 2017 r. Rada zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy środków PFRON na 2017 r. We wrześniu oraz grudniu 2017 r. opiniowano zmiany do planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2017 rok. W grudniu 2017 r. opiniowano również projekt budżetu Powiatu Ciechanowskiego na 2018 rok, pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych z powiatu ciechanowskiego. Również w marcu 2017 r. Powiatowa Rada opiniowała projekt powiatu pn. „Zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach inwalidzkich dla Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” w Ciechanowie, ul. Batalionów Chłopskich 12. Opinia wykazująca znaczenie projektu dla rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej w powiecie ciechanowskim była koniecznym dokumentem wymaganym w projekcie, który był złożony do Oddziału Mazowieckiego PFRON w Warszawie w ramach programu celowego PFRON pn. Program wyrównywania różnic między regionami III.

Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

b) realizacja innych działań finansowanych ze środków PFRON

* PCPR sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdanie to obejmuje również rehabilitację zawodową realizowaną przez PUP w Ciechanowie.

* Tut. Centrum występuje także do Wydziału Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności

ze środków PFRON z tytułu zobowiązań w stosunku do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

* PCPR opracowało i złożyło w dniu 15 marca 2017 r. powiatowy projekt dotyczący zakupu samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich dla DPS „Kombatant” w Ciechanowie. Podstawą powiatowego projektu był złożony przez DPS „Kombatant” wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach obszaru „D” **Program wyrównywania różnic między regionami III**. Projekt powiatowy został pozytywnie oceniony i w dniu 01 września 2017 r. zawarto umowę o zaliczkowe dofinansowanie projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III w obszarze D. Powiat otrzymał dofinansowanie w kwocie 72.660,00 zł do rozliczenia do dnia 31 marca 2018 r.

*** Realizacja Programu pilotażowego Aktywny Samorząd.**

W dniu 25 kwietnia 2013 r. zawarto umowę między PFRON, a Powiatem Ciechanowskim na realizację programu pilotażowego **AKTYWNY SAMORZĄD**. W roli realizatora umowy w powiecie ciechanowskim występuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie. Dzięki programowi udało się w 2017 r. pozyskać kwotę **162.061,00 zł** na realizację objętych nim zadań. Zgodnie z obowiązującymi w programie procedurami realizacja edycji programu Aktywny Samorząd 2017 jest wydłużony do 15 kwietnia 2018 roku. W powiecie ciechanowskim Program był realizowany w dwóch modułach: Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową i Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Na dzień 31 stycznia 2018 r. wykorzystano łącznie w dwóch modułach **89.830,33 zł**.

W ramach poszczególnych modułów programu adresaci programu mogli uzyskać dofinansowanie do:

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu

Maks. kwota dofinansowania:

5.000,00 zł

Adresaci: stopień znaczny lub umiarkowany, wiek aktywności zawodowej, dysfunkcja narządu ruchu

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B

Maks. kwota dofinansowania:

Kurs/egzaminy – 1.500,00 zł

Pozostałe koszty – 600,00 zł

Udział własny: 25%

Adresaci: stopień znaczny lub umiarkowany, wiek aktywności zawodowej, dysfunkcja narządu ruchu.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa społeczeństwie informacyjnym

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania

Maks. kwota dofinansowania:

- dla osób niewidomych – 20.000,00 zł, we tym urządzenia brajlowskie;

- dla osób niedowidzących – 8.000,00 zł;

- dla osób z dysfunkcją kończyn górnych – 5.000,00 zł

Udział własny: 10%

Adresaci: stopień znaczny lub orzeczenie o niepełnosprawności, wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym

Maks. kwota dofinansowania:

2.000,00 zł

Udział własny: nie wymagany

Adresaci: stopień znaczny lub orzeczenie o niepełnosprawności.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Maks. kwota dofinansowania kosztów dotyczących każdego półrocza 2016 roku wynosiło:

- 1) dla opłaty za naukę (czesne) – maksymalnie do 3.000,00 zł na podstawie faktycznych kosztów opłat za naukę,
- 2) dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – 4.000,00 zł,
- 3) dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia na poziomie 1.000,00 zł wraz z przysługującymi zwiększeniami, np. dla studentów studiujących poza miejscem zamieszkania.

W 2017 roku obowiązywała zasada uzależniająca wysokość pomocy dla studentów w formie dodatku na pokrycie kosztów od poziomu pobierania nauki i formy kształcenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zgodnie z wymogami PFRON opracowało dokument pn. Zasady przyznawania dofinansowania w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd” w 2017 roku w powiecie ciechanowskim. Dokument określił również punktową skalę oceny merytorycznej wniosków, druki wniosków, wkładek do wniosków dotyczących poszczególnych obszarów pomocy i rodzaje załączników. Zasady można znaleźć na stronie internetowej Centrum: www.pcpr_ciechanow.pl w zakładce **aktywny samorząd**.

Druki wniosków wraz z wkładkami i załącznikami można było otrzymać również w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, ul. 17 Stycznia 7, pok. 101.

W 2017 r. wpłynęło **55** wniosków od osób niepełnosprawnych o uzyskanie pomocy w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”.

Na I Moduł złożono **23** wniosków, na II Moduł – **32** wniosków.

W ramach **Modułu I** – zawarto **19 umów**, ponieważ **4** wnioski oceniono negatywnie pod względem formalnym. W ramach Modułu II zawarto **31 umów**, ponieważ 1 osoba nie spełniała kryteriów formalnych. Umowy aktualnie są w trakcie realizacji.

W ramach Modułu I zawarto:

- 2 umowy: obszar A zadanie Nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu w wysokości 7.380,00;
- 1 umowa: obszar A zadanie Nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy w wysokości 1.600,00;
- 7 umów: obszar B zadanie Nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania. Zrealizowana pomoc w wysokości 31.532,00 zł;
- 6 umów: obszar C zadanie Nr 2 dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej do posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości : 11.800,00 zł;

- 1 umowa: obszar C zadanie Nr 3 dofinansowanie do zakupu nowoczesnej protezy kończyny dolnej w wysokości 20.000,00 zł;
- 2 umowy: obszar D dofinansowanie do kosztów pobytu dziecka w przedszkolu w wysokości 2.600,00 zł.

Łącznie w ramach Modułu I zostanie udzielone wsparcie 19 osobom niepełnosprawnym na kwotę 74.912,00 zł.

Moduł II dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym liczy 31 beneficjentów. Wypłacona do dnia 31 stycznia 2018 r. pomoc to kwota 59.673,00 zł. Niepełnosprawnym studentom zostanie wypłacona jeszcze kwota w wysokości 15.325,00 zł jako II transza dofinansowania. Wypłaca się ją dopiero po zakończeniu semestru objętego dofinansowaniem i po złożeniu przez beneficjenta zaświadczenia z uczelni, że zaliczył semestr lub uczęszczał na zajęcia zgodnie z planem nauczania.

5. Realizacja projektów unijnych.

Po dwuletniej przerwie w roku 2017 był realizowany projekt w trybie pozakonkursowym, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, w Osi Priorytetowej IX – Wspieranie włączenia społecznego i walki z ubóstwem – zgodnie z podpisaną przez Starostę Ciechanowskiego w dniu 07 grudnia 2015 r. deklaracją powiatu o przystąpieniu jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, realizującej zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie. W 2016 r. przygotowano wniosek pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie” o wartości 493.530,91 zł, w tym wkład z UE 394.824,73 zł i w listopadzie 2016 r. została podpisana umowa pomiędzy Mazowiecką Jednostką Wdrażania Projektów Unijnych Warszawie, a powiatem ciechanowskim.

Zgodnie z złożonym wnioskiem Projekt ten był realizowany w okresie 01.02.2017 r. – 30.11.2017 r. Uczestnikami Projektu było **36 osób** zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym: 14 osób z niepełnosprawnością oraz 22 wychowanków pieczy zastępczej. Przewidziano również działania skierowane do otoczenia grup docelowych, w szczególności osób niepełnosprawnych oraz osób pełniących funkcję rodziny zastępczej i dzieci w nich przebywających.

W 2017 r. **14 osób z niepełnosprawnością** - uczestników Projektu odbyło – zgodnie z Programem integracji społecznej i zawodowej – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb i ścieżkę reintegracji; szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy oraz uczestniczyło w spotkaniu informacyjnym i zespole ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, a także w szkoleniu z zakresu autoprezentacji i w treningu umiejętności społecznych. Jednocześnie **22 usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki** było objętych pracą socjalną oraz odbyło - zgodnie z aneksami do indywidualnych programów usamodzielnienia – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb i ścieżkę reintegracji, szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, uczestniczyło w szkoleniu z zakresu autoprezentacji, a także w treningu umiejętności społecznych.

W ramach Projektu w 2017 r. realizowano również **działania środowiskowe**, tj.: festyn integracyjno – kulturalno - rekreacyjny dla 200 osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia w Niestumiu oraz zorganizowano piknik dla dzieci i młodzieży przebywającej w rodzinach zastępczych oraz ich otoczenia dla 100 osób, a także 4 – dniowe szkolenie wyjazdowe dla 25 osób z rodzin zastępczych w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych.

6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w 2017 r. wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego. Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:

- ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej;
- uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej;
- koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;
- prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki;
- z uzyskaniem zasiłku stałego,
- z uzyskaniem zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego;
- korzystaniem z karty parkingowej;
- prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju;
- korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym;
- uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

1) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia oraz orzekanie o niepełnosprawności dzieci odbywa się na posiedzeniach składów orzekających. Posiedzenia składów odbywają się w jednym miejscu i czasie tak, aby uniknąć wielokrotnego wzywania osoby niepełnosprawnej na poszczególne badania.

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej.

Członkami Zespołu są lekarze następujących specjalności:

- specjalista chorób wewnętrznych,
- otolaryngolog – specjalista foniatra,
- specjalista chorób wewnętrznych- reumatolog,
- specjalista chirurgii ogólnej,
- pediatra,
- specjalista ortopeda traumatolog,
- psychiatra,
- okulista,
- neurolog.

W posiedzeniu Zespołu biorą również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,

- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony jest od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W 2017 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.343 wniosków które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia) - **865 wniosków;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka (dla dzieci do 16 roku życia) - **188 wniosków;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **156 wniosków;**
- wydania karty parkingowej - **134 wnioski.**

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane *osobiście* pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym szeroką informację, także *osobiście* składały wnioski w Zespole, a następnie – z uwagi na wysoki koszt przesyłek pocztowych – również niemal wszyscy osobiście odbierali wszelką korespondencję dotyczącą ich sprawy, np.: pisma w sprawie uzupełnienia braków formalnych, uzupełnienia dokumentacji medycznej, zawiadomienia o terminie posiedzenia składu orzekającego, wydane orzeczenia, legitymacje osób niepełnosprawnych i inne (np. pobieranie druków wniosków).

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - są one załatwiane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w 2017 r.

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków Narastająco	Udział %
1.	Odpowiednie zatrudnienie	193	21,3
2.	Szkolenie	0	0,0
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	1	0,1
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	84	9,3
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	100	11,0
6.	Zasiłek stały	114	12,6
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	230	25,3
8.	Korzystanie z karty parkingowej	143	15,8
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	42	4,6
	Razem dorośli powyżej 16 roku życia	907	100

1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	160	85,1
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	26	13,8
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	2	1,1
	Razem dzieci do 16 roku życia	188	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o **stopniu** niepełnosprawności składane były głównie **dla celów**:

- uzyskania karty parkingowej – 143 osoby – 15,8%;
- uzyskania zasiłku stałego – 114 osoby - 12,6%.
- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r. ż.) – 230 osób – 25,3%;
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 100 osób – 11,0%;
- zatrudnienia – 193 osób – 21,3%;
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 42 osoby – 4,6%.

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 84 osoby – 9,3%,
- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 1 osoba – 0,1%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie **w celu** uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 160 osób – 85,1%;
- mniejszy procent - 26 osób – 13,8% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (np. uzyskanie karty parkingowej) - 2 osoby – 1,1%

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności odbyło się **94 posiedzenia** składów orzekających, na których rozpatrzono i wydano **łącznie 1.053 orzeczenia**, z tego:

1. osobom dorosłym po 16 roku życia – 865 orzeczeń w tym:

- **758** orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności (87,6%),
- **85** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (9,8 %),
- **22** orzeczenia odmawiające wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (2,6%);

2. dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 188 orzeczeń, w tym:

- **162** orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (86,2%),
- **26** orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych 13,8%).

Reasumując – łącznie w 2017 r. wydano 1.053 orzeczenia: 865 osobom dorosłym / po 16 roku życia/ i 188 dzieciom /przed 16 rokiem życia/,

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **758** orzeczeń **zaliczających** do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 217 = 28,6%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 329 = 43,4%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 212 = 28,0%.

W wydanych przez Zespół orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **43,4%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

Natomiast **28,6%** to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

28,0% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r, poz.2046)).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **188** orzeczeń - **162** (86,2%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **26** dzieci (13,8%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymaniem zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej.

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w 2017 roku **1.053** orzeczeń łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 82 odwołania** (7,8%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie.

Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tut. Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydawał legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

Z dniem 1 września 2017 roku na skutek nowelizacji ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* **organem wydającym legitymacje** staje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W 2017 roku do Zespołu wpłynęły **156 wniosków** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **156 legitymacje**, w tym: **34** – dla dzieci oraz **122** osobom dorosłym.

3) wydawanie kart parkingowych

Od 01 lipca 2014 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie na mocy przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw - realizuje procedurę wydawania kart parkingowych. Od tego dnia organem wydającym karty parkingowe jest Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności właściwego na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej lub siedzibę placówki.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 roku łącznie wydano **134** karty parkingowe.

4) podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów. Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,

- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno-zawodowych.

***Opracowali: Kierownik i pracownicy PCPR
oraz Przewodnicząca Zespołu***

7. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU CIECHANOWSKIEGO

1. Dalsze prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego.
2. Rozwijanie i organizowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
3. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez kontynuowanie spotkań grupy wsparcia, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzinnej.
4. Organizowanie szkoleń dla funkcjonujących rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.
5. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Ciechanów, marzec 2018 r.